סימפון נעבדים ליכא. לבטל את המקח: **הא קא חזי להו.** וסבר וקיבל: **נמלא גגב כו'.** לימו בטל בכך דהא קי"ל המוכר עבד לחבירו ונמלא גגב או קוביוסטוס הגיעו ובריית היא [בב"ב דף נב.] והמוכר פירות (דף נב:): **קוביוסטוס.** גוגב נפשות. **הגיעו.** הרי הוא שלו דסתם עבד גגב הוא: **לסטים מזויין.** דהא לא שכיח ולא קבלו עליו: **או מוכסא ומלוכות.** שנתחייב מיתה למלך: **קנה אית ליה.** וסבר וקבל: **קיבל מסר והלך.** סימן הוא: **קיבל.** עליו את המומים משום סימפון ליכא משום דעולא מיכל: **מסר.** האב לשלוחי הבעל או שהלכו[ה] שלוחי האב עם שלוחי הבעל ועודה בדרך משום סימפון מיכא[ו] משום שמא תמקח ליכא לתיתנהו לחמיה ולחמותה וגבה: **תרקבא.** שלשה קנין: **דדינרי.** זהובים: **דשויה שלית.** לקבל קדושיה ולא נמלך בה בכמה ובמתיה לרבי יעקב נמי מי שוו שליח לא הוו קדושין שלא נתרקבא דדינרי ולקח בהו"כ נתן אביו אלא מעתה כגון בנתיה דר' יעקב דקפדן אנפשייהו ולא מקדשי בפחות מתרקבא דדינרי הכי נמי דאי פשטה ידה וקבלה חד זוזא מאחר הכי נמי דלא הוו קדושין א"ל פשטה ידה וקבלה לא קאמינא כי קאמינא דקדשה בליליא אי נמי דשויה שליח רב יוסף אמר טעמייהו דבית שמאי כדרב יהודה אמר רב אסי דאמר רב יהודה אמר רב אסי כל כסף האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה: גופא אמר רב יהודה אמר רב אסי כל כסף האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה: וכללא הוא

עד שתכנס לחופה משום דעולא. מדנקט עד שתכנס למופה ממשע דהיינו כמשנה מחרונה דפ' חע"פ (כתובות דף נז.) שהיא תוכלת בהגעת זמן עד שתכנס לחופה ותימה לבפ' חע"פ (שם) פליגי תמוראי במשנה דמשנה שהיא תוכלת בתרומה עד שיגיע זמן מי משום דעולא או משום סימפון אפ"ה במשנה מחרונה מודו כולהו דטעמא משום סימפון בעבדים[ט] לית ליה אי מומין שבגלוי התם[י] [ובתריימ] משום סימפון והכא קאמר משום דעולא דהיינו משום שמא ימוגו וי"ל עד שתכנס לחופה לאו דוקא אלא עד שיגיע זמן וכמשנה דלמטה[א] ולפי שבהגעת זמן רגילין לעשות חופה נקט חופה והכ"ל משה מנדבונה מפרש עד שתכנס לחופה הוי דוקא[ב] דקסבר מי לאו דגזרו מעיקרא משום דעולא משום סימפון לא היו מתחילין לגזור ולמאר על שתכנס לחופה שהרי מומין לא שכיחי ורוב נשים אין בהם מום אלא מאחר שהתחילו לגזור משום דעולא שגזרו בתחילה על הגעת זמן משום שמא ימוגו התריכו הגזירה משה ואילך על החופה משום סימפון הואיל וכבר הולכו לגזור על הגעת זמן משום דעולא[ג] ולכך תלה הטעם בדעולא שהוא עיקר הדבר וגם יש ספרים דגרסי (ע) התם עד שתכנס לחופה משום דעולא ומשום סימפון ולפי"ז ניחא[ד] וקשה קשה למאר בסמוך לימך מייניהו קנל מסר והלך למאר בסמר והלך למ"ד משום דעולא ליכא ומשום סימפון מיכא ולפי הר"ר משה ק' מאי קשמר הא כולהו אית (כ) להו דעולא והכיא דסימפון[ה] כדפי' ול"ל דמאי מייניהו נמי לפי המעת שנוהג עכשיו דאין מייחין לסימפון אלא לפי משנה למשנה בא לפרש מה לנו מי הוי טעמא משום דעולא או משום סימפון:

קוביוסטום. פ"ה גוגב נפשות וקשה דבפ"ק דכתובות (דף ה.) אמר שאל קוונטריקום הטפסר[מ] לריב"ז גבי שקלים ובקע בגבולת בגבי הכסף אתה מוצא מחתים ואחד ככר וי"ל מנה ובמתניתא הכסף אתה מוצא ק' ככר משה רבכם גגב היה או קוביוסטום היה או אינו בקי בחכמתות היה ומה ענין גוגב נפשות לחסרון השקלים[ו] לכן[ו] פי"ה דקוביוסטום משחק בקוביא[ז] והא דאמר[ס] בגרמשית רבה (פרשה ושלח) ויאמר שלחני כי עלה השחר[ע] דקאמר ליה יעקב למלאך וכי גגב אתה או קוביוסטום אתה משיירא מן השחר לפירוש הקונטרס ניחא ולפירוש רבינו חננאל נמי יש לומר דלמד משחק בקוביא רגיל להיות עליו נושים הרבה[ח] ומטמן בפניהם: **הנהו קלא אית להו.** [פ] פ"ה וסבר וקבל וקשה לר"ת דבפרק המוכר פירות (ב"ב דף נב:) אמר בהדיא לסטים מזויין או מוכסא למלכות אמרי[ו] ורבינו אליהו מקייס פי' הקונטרס להיכא דקיבל לפניך ומפרש ר"ת קלא אית להו[ט] ולא חשו להו לסימפון כיון דלא שכיחי ולא חשו להו לסימפון דאית להו קלא מס כן סבר וקבל והא דאמר לו הרי שלך המוכר מעות אמרינן מדלא בדק הלוקח קודם נתינת המעות הני מומין דאית להו קלא מס כן סבר וקבל והא דאמר לו הרי שלך לפניך מייני קודם שנתן הלוקח מעות וקנה משמע כן התם דפריך ולימא המוליא מחבירו עליו הראיה[כ] מלמד משמע דלהלוקח מוחזק: **קבל מסר והלך.** פ"ה קבל או מסר או הלך כלומר מסר החב לשלוחי הבעל או[ל] שהלכו שלוחי החב עם שלוחי הבעל וקשה דמשמע הכא דבמסר לשלוחי הבעל חייבין לסימפון ובפרק נערה שנתפתתה (כתובות מח:) אמר[ק] רב מסירתה לכל לף לתרומה משמע דמשום סימפון ליכא למיקם[ל] לכך נראה לפרש דמסר והלך חדא מילתא היא וה"פ מסר החב לשלוחי הבעל והלך גם הוא עמהם והלכך חייבין לסימפון דאו לא בדקינן לה עד שתהא בביתו אבל מסירה להתם מיירי כשלא הלך עמהם דאז בדק לה מידה[ר]:

שכן אשה מקפדת על עצמה וכו'. קס"ד דר' זירא אפילו פשטה ידה וקבלה קאמר דאינה מקודשת הואיל ורגילה להקפיד על דינר להקפיד על תרקבא דדינרי הכי נמי לא יתקדשו בדינר אפילו פשטה ידה וקיבלה פחות מתרקבא לא יתקדש כסף לגבייהו ואין זו שברה ומשני פשטה ידה לא קאמינא דאפילו בפרוטה היתה מתקדשת דכסף קרינא ביה כי קאמינא דקידשה בליליא אי נמי דשויה שליח[מ] ובהכי הוי פלוגתא דב"ש וב"ה דתניא[י] ופירש הקונטרס דבנתיה דרבי יעקב היכא דשוו שליח לא הוו קדושין אלא לאחר שנתרקבא דדינרי וקשה לר"ת נתת דבריך לשיורין כיון דלזילין בתר כל חתת ואחת לפי דעתה דכה"ג פריך בפ"ק דגיטין (דף יד.) ובפרק מזקת הבתים (ב"ב דף כט.) גבי בר שלישיב ונראה דהכי פריך אלא מעתה כגון בנתיה דרבי יעקב נמי דלא מתקדשי בפחות מתרקבא דדינרי ל"ב נתת דבריך לשיורין דבנתיה דרבי יעקב נמי מתקדשי בפחות מתרקבא דדינרי ואמרות מתקדשות בדינר ומשני פשטה ידה לא קאמינא דקידשה בליליא אי נמי דשויה שליח רב יוסף אמר טעמייהו דבית שמאי כדרב יהודה אמר רב אסי דאמר רב יהודה אמר רב אסי[נ] כל כסף האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה: גופא אמר רב יהודה אמר רב אסי כל כסף האמור בתורה כסף צורי ושל דבריהם כסף מדינה: וכללא הוא

מוסף תוספות

א. ופליגי בפלוגתא דעולא ורב שמואל ברבי יהודה דהתם (כתובות נד:) בן בג בג סבר משום סמפון ובן בתירא סבר משום דעולא. תוס' הרא"ש. ב. ובן בג בג סבר אם לא נכנסה לחופה אינה אוכלת משום סמפון ובן בתירא סבר דלסמפון לא חיישינן מהגעת זמן ואילך. שם. ג. אע"ג דאיכא ק"ו. תוס' טוך. ד. והיינו דקאמר אי משום דעולא שהחמירו עד הגעת זמן אי משום סימפון שהחמירו מהגעת זמן ואילך עד החופה. שם. ה. שם ובתוס' הרא"ש כתוב בע"א. דהא כ"ע חיישינן לסימפון. (ולעיל שם כולהו אית להו דעולא ועי' מהרש"ל וכ"ת). ו. ועוד דהגיעו מפרש בקונטרס דרובם הכי איתנהו ואין נראה שיהו רוב העבדים גוגבי נפשות. תוס' כתובות נח. ז. ולפי שדרך משחק בקוביא לגנוב ממון בני אדם בהטעאה ובתחבולה בפניהם ואינם מרגישים קורהו קוביוסטוס. ליטע"ב. ח. לפי שמפסיד הרבה ממון בשחוק ומתחייב בהקפה. תוס' בכורות ה. ד"ה קוביוסטום. ט. וכיון דלא יצא הקול מילתא דלא שכיחא היא ולא חיישינן להכי. תוס' ב"ב נב: י. אבל היכא דאיתנהו ודאי הוי מקח טעות. ליטע"ב. כ. דפריך שם הגיעו לאו משום דרובא הכי איתנהו וש"מ דאזלינן בתר רובא ומאי פריך דלמא המוציא מחבירו עליו הראיה. תוס' כתובות נח. ד"ה מגיעו. ל. ואפשר אחרונה קאי דקתני התם לעולם לאפוקי ממשנה ראשונה. תוס' טוך. מ. וכיון דרוב נשים רגילות להקפיד על דינר הוי כאילו פירשה שלא להתקדש בפחות מדינר. תוס' הרא"ש. נ. דאם איתא דלא ניחא לה עלה רמיא לגלויי שהיא מקפדת על עצמה יותר משאר נשים וכן בפשטה ידה וקבלה קדושין בלילא ידעה שהוא לא יתן לה אלא כקידושי שאר נשים ומינח ניחא לה. רמב"ן. ס. אלא חזור ואומר דברי רב אסי כדי לפרשם והדר תו פריך לימא רב אסי דאמר כב"ש. תוס' הרא"ש.

גליון הש"ס

תום' ד"ה הנהו קלא אית להו פ' הקונטרס וסבר וקבל. עיין גיטין דף פו ע"ב תד"ה עלולי מלכא:

הגהות הב"ח

(ע) תום' ד"ה עד וכו'. יש ספרים דגרסי הכא עד שתכנס: (כ) בא"ד קשה מאי קאמר הא כולהו אית ליה דעולא. נ"ב פי' ריב"ב אית ליה כולהו טעמי דעולא וסימפון: (ל) ד"ה או וכמה עליו וכו' ומ"ש קאמר אלא מעתה ננתיה לרבי יעקב וכו' [עי' כתובות נח.]. נכתב למלכות. ליכא (שם). מטח למלכות עד שהוא נגזר עליו שיהרגוהו כל מולמו (כתובות נח.). קלא אית להו. וסבר וקבל (שם). קיבל מסר והלך. קיבל עליו בעל את המומין, לסימפון ליכא למיקם, דאמת מצוי לחתים אינה למיקם, מסר את החב לשלוחי הבעל או שהלכו שלוחי החב עם שלוחי הבעל, ליכא למיקם שמא תמקח ולחתיה וגבה ולחתנו לסימפון, דהא ליתנהו לסימפון (שם). כסף צורי. הסלע ד' דינר והדינר משקלו זהב, וכן קורין בקוסטנטינ"פ לזהב דינר, והוא שנים ומחצה למשקל הכהול (ב"ק לו:). היכי דכתיב שקל הוי סלע צורי, דהוא תרתיסר דינרי והיכא דלא כתיב שקל אלא כסף הוי דינר צורי (בכורות נ:). כסף מדינה. שמינית של כסף צורי (שם ע"ש).

מוסף רש"י

נמצא גגב. שהיה גוגב קודם לכן, גוגב ממון, או קוביוסטוס. גוגב נפשות, הגיעו. ללוקח ואין כאן מקח טעות (רשב"ם ב"ב צב:) ואין המקח בטל (כתובות נח.). לסטים מזויין. אין דרכו בכך (שם). הולג נפשות וסופו ליהרג (ב"ב שם). נכתב למלכות. ליהרג (שם). מטח למלכות עד שהוא נגזר עליו שיהרגוהו כל מולמו (כתובות נח.). קלא אית להו. וסבר וקבל (שם). קיבל מסר והלך. קיבל עליו בעל את המומין, לסימפון ליכא למיקם, דאמת מצוי לחתים אינה למיקם, מסר את החב לשלוחי הבעל או שהלכו שלוחי החב עם שלוחי הבעל, ליכא למיקם שמא תמקח ולחתיה וגבה ולחתנו לסימפון, דהא ליתנהו לסימפון (שם). כסף צורי. הסלע ד' דינר והדינר משקלו זהב, וכן קורין בקוסטנטינ"פ לזהב דינר, והוא שנים ומחצה למשקל הכהול (ב"ק לו:). היכי דכתיב שקל הוי סלע צורי, דהוא תרתיסר דינרי והיכא דלא כתיב שקל אלא כסף הוי דינר צורי (בכורות נ:). כסף מדינה. שמינית של כסף צורי (שם ע"ש).